

Akreditif Çeşitleri Nelerdir?

- Yapısal Olarak Akreditifler
- Taraflara Sağladığı Güvence Açısından Akreditifler
- Ödemedен Sorumlu Olan Kuruluş Açısından Akreditifler
- Ödeme Şekli Açısından Akreditifler
- Özellikli Akreditifler

Özgür Eker

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Akreditif Çeşitleri

Dış ticarete kullanılan şartlı bir ödeme yöntemi olan akreditif uzun bir geçmişe ve esnek bir yapıya sahiptir.

Akreditifler süreç içerisinde ticaretin karmaşık yapısına uyum sağlamışlar ve ihracatçı ve ithalatçıların farklı ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde dönüşüme uğramışlardır.

Böylece günümüzde kullandığımız akreditif türleri ortaya çıkmıştır.

Akreditifler, taraflara sağladığı güvence açısından; ödemedenden sorumlu olan kuruluş açısından ve ödeme şekli açısından alt gruplara ayrılarak incelenebilir.

Ayrıca, özel nitelikli akreditifler de bulunmaktadır.

Esas olarak akreditiflerin sınıflandırılması ise **Ticari Akreditif (Commercial Letters of Credit)** ve **Teminat Akreditifleri (Standby Letters of Credit)** başlığı altında yapılmalıdır.

Yapısal Olarak Akreditifler

Ticari Akreditif (Commercial Letter of Credit)

Ticari akreditif ithalat ve ihracat işlemlerinde kullanılan akreditif türüdür.

Ticari akreditif [UCP 600](#) kurallarına göre işlem görmektedir.

Ticari akreditiflerde amir banka [uygun evrak ibrazı karşılığında doğrudan ödeme yapmaktadır](#). Bu yüzden ticari akreditifler birincil ödeme yöntemi olarak değerlendirilir.

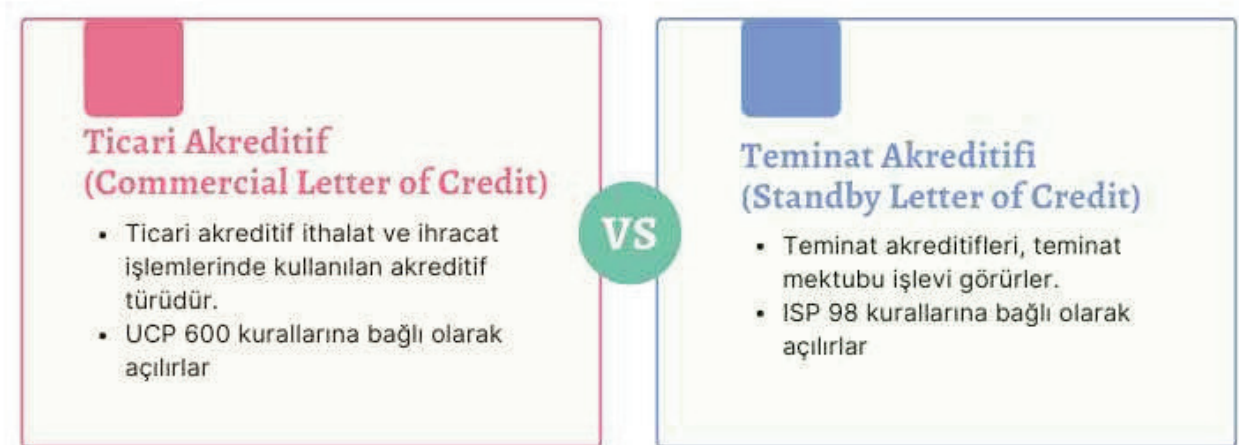
Teminat Akreditifi (Standby Letter of Credit)

Teminat akreditifleri, teminat mektubu işlevi görürler.

Teminat akreditifleri UCP 600 kurallarına göre de açılabilir de asıl olarak teminat akreditifi kuralları ISP 98'dir.

Teminat akreditiflerinde amir banka, birincil ödeme yöntemi devreye girmediğinde, uygun evrak ibrazı karşılığında ödeme yapmaktadır.

Yapısal Olarak Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Taraflara Sağladığı Güvence Açısından Akreditifler

Dönülebilir Akreditif (Kabili Rücu Akreditif) (Revocable Letter of Credit):

Dönülebilir akreditif, amir bankanın lehtara haber vermeden akreditif şartları üzerinde **tek taraflı** değişiklik yapabilme yetkisine sahip olduğu akreditif çeşididir.

Amir bankanın istediği zaman lehtara haber vermeden akreditif şartlarında değişiklik yapabilme hakkı, lehtar için akreditifin adaletli bir ödeme aracı olduğu düşüncesini zedelemektedir.

Bu yüzden akreditifin uygulanmasını belirleyen kuralların en son versiyonu olan **UCP 600**'de dönülebilir akreditif kapsam dışında bırakılmıştır.

Taraflara Sağladığı Güvence Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Taraflara Sağladığı Güvence Açısından Akreditifler

Dönülemez Akreditif (Gayri Kabili Rücu Akreditif) (Irrevocable Letter of Credit):

Dönülemez akreditifler, lehtarın onayı olmaksızın amir banka tarafından akreditif şartlarında değişiklik yapılamayan akreditif türüdür.

Eğer akreditife bir başka banka teyidini eklemiş ise bu durumda amir banka hem teyit bankasının hem de lehtarın onayını almadan akreditifte değişiklik yapamamaktadır.

UCP 600 kurallarına göre tüm akreditifler geri dönülemez nitelikte açılmaktadır.

UCP 600'de "*bir akreditifin dönülemez (irrevocable) olduğu belirtilmese dahi o akreditif dönülemezdir*" denilmektedir.

Taraflara Sağladığı Güvence Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Ödemededen Sorumlu Olan Kuruluş Açısından Akreditifler

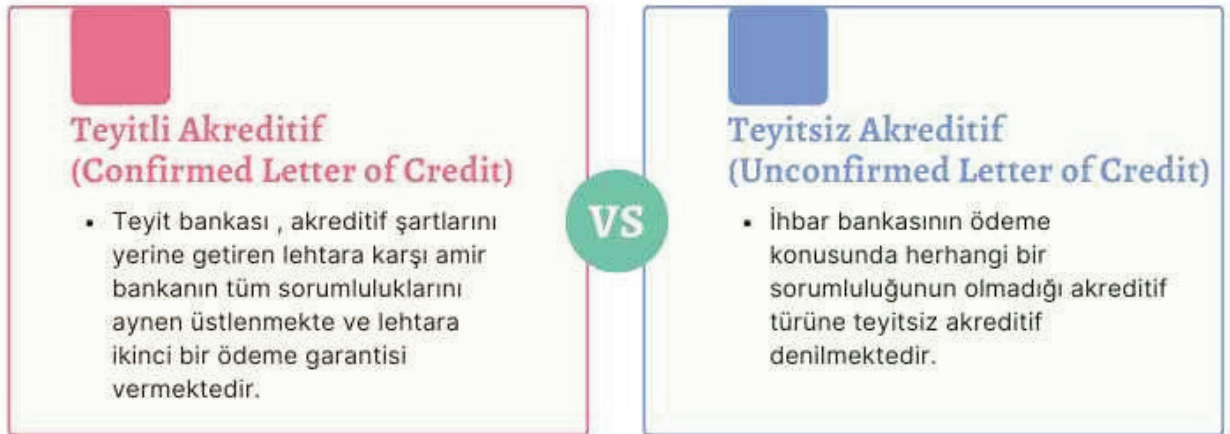
Teyitli Akreditif (Confirmed Letter of Credit):

Teyitli akreditif, ihbar bankasının akreditifi lehtara ihbar ederken amir bankanın talimatına dayanarak kendi teyidini eklediği ve böylece amir bankanın yükümlülüğünü yerine getirmediği durumda teyit bankası olarak lehtara ödeme yapacağına dair kendisini de sorumluluk altına aldığı akreditif türü olarak tanımlanabilir.

Akreditifte teyit kefalet manasından daha ziyade amir banka ve amir bankanın ülke riskini ortadan kaldıracak şekilde yapılan bir düzenlemedir.

Teyit bankası , akreditif şartlarını yerine getiren lehtara karşı amir bankanın tüm sorumluluklarını aynen üstlenmekte ve lehtara ikinci bir ödeme garantisi vermektedir.

Ödemededen Sorumlu Olan Kuruluş Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Ödemedten Sorumlu Olan Kuruluş Açısından Akreditifler

Teyitsiz Akreditif (Unconfirmed Letter of Credit):

İhbar bankasının ödeme konusunda herhangi bir sorumluluğunun olmadığı akreditif türüne teyitsiz akreditif denilmektedir.

İhbar bankasının ödemeye dair bu sorumsuzluğu UCP 600'de aşağıdaki şekilde ifade edilmektedir.

Teyit bankası olmayan bir ihbar bankası akreditifi ve herhangi bir değişikliği ibraz karşılama veya iştirâ etme yükümlülüğü olmaksızın ihbar eder.

İhbar bankası her ne kadar ödeme yönünden bir sorumluluğu üstlenmese de kendisine ulaşan mesajın gerçekliğini tespit etmekle görevlidir.

Ödemedten Sorumlu Olan Kuruluş Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler:

Görüldüğünde Ödemeli Akreditif (At Sight Letter of Credit):

Akreditifte şart koşulan belgelerin ibraz edilmesi ve bu belgelerin amir banka veya (işlemden mevcut olması durumunda) teyit bankası tarafından uygun bulunması üzerine akreditif bedelinin **hemen** ödendiği akreditifler **Görüldüğünde Ödemeli Akreditif** olarak sınıflandırılabilir.

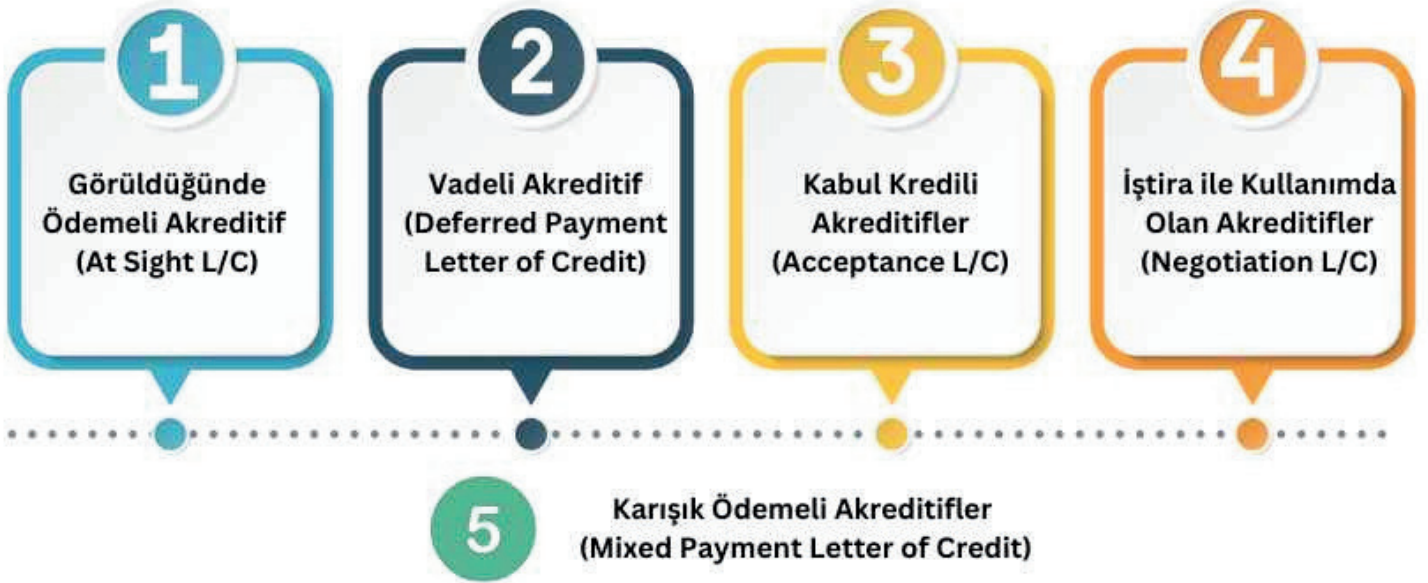
Günlük kullanımda (hatalı olarak) peşin akreditif olarak da geçmektedir.

Ödemenin gelmesi bankaların belgeleri inceleme süresi ve akreditifte yazan rambursman süresinden etkilenebilmektedir.

Bu şekilde açılan akreditiflerde **At Sight** poliçe kullanılabilir.

[MT 700 swift mesajında](#) BY PAYMENT olarak kullanılır.

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler:

Vadeli Akreditif (Deferred Payment Letter of Credit):

Vadeli akreditif, akreditifte şart koşulan belgelerin ibraz edilmesi ve bu belgelerin amir banka veya (işlemede mevcut olması durumunda) teyit bankası tarafından uygun bulunması üzerine akreditif bedelinin akreditifte öngörülen vadede ödendiği akreditif türüdür.

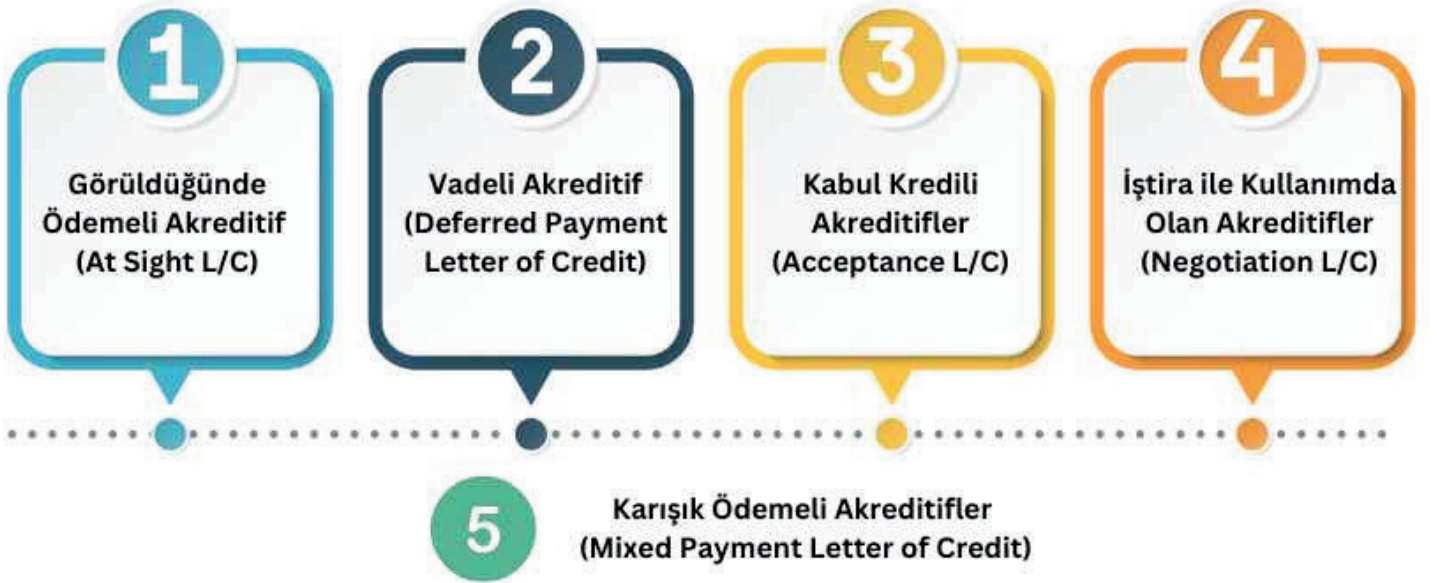
Vadeli akreditiflerde ödeme vadesi genellikle taşıma belgesinden 30, 60, 90 gün sonra olacak şekilde belirlenmektedir.

Örneğin, konşimento tarihinden 30 gün sonra gibi.

Vadeli akreditiflerde poliçe kullanılmaz.

[MT 700 swift mesajında](#) BY DEF PAYMENT olarak kullanılır.

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler:

Kabul Kredili Akreditif (Acceptance Letter of Credit):

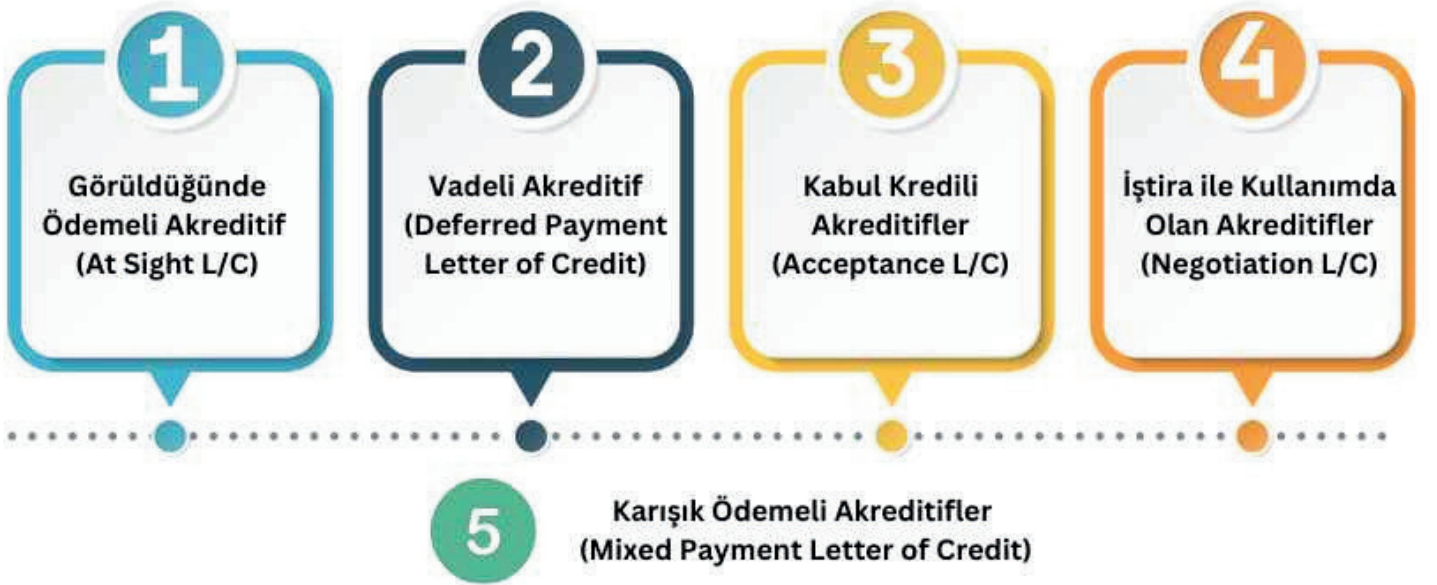
Kabul kredili akreditifleri vadeli akreditiflerden ayıran özellik kabul kredili akreditiflerde **vadeli poliçe** kullanılmasıdır.

Akreditifte şart koşulan belgelerin ibraz edilmesi ve bu belgelerin amir banka veya (işlemden mevcut olması durumunda) teyit bankası tarafından uygun bulunması üzerine, akreditif bedelinin akreditif metninde şart koşulan poliçenin vadesinde ödendiği akreditifler **Kabul Kredili Akreditifler** olarak adlandırılır.

Teyitsiz akreditifte poliçenin ödenmesinden amir banka sorumludur. Teyitli akreditiflerde ise poliçe teyit bankası üzerine çekilmekte, teyit bankası uygun ibraz karşısında poliçeyi kabul edip; poliçe vadesinde ödemeyi lehtaraya yapmaktadır.

[MT 700 swift mesajında](#) **BY ACCEPTANCE** olarak kullanılır.

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler:

İştira ile Kullanımda Olan Akreditif (Negotiation Letter of Credit):

İştira, görevli bankanın uygun ibraz karşısında belgeleri veya poliçeyi iskonto ederek, amir bankadan henüz ödeme alınmadan iskonto edilmiş akreditif bedelini akreditif lehtarına ödemesidir.

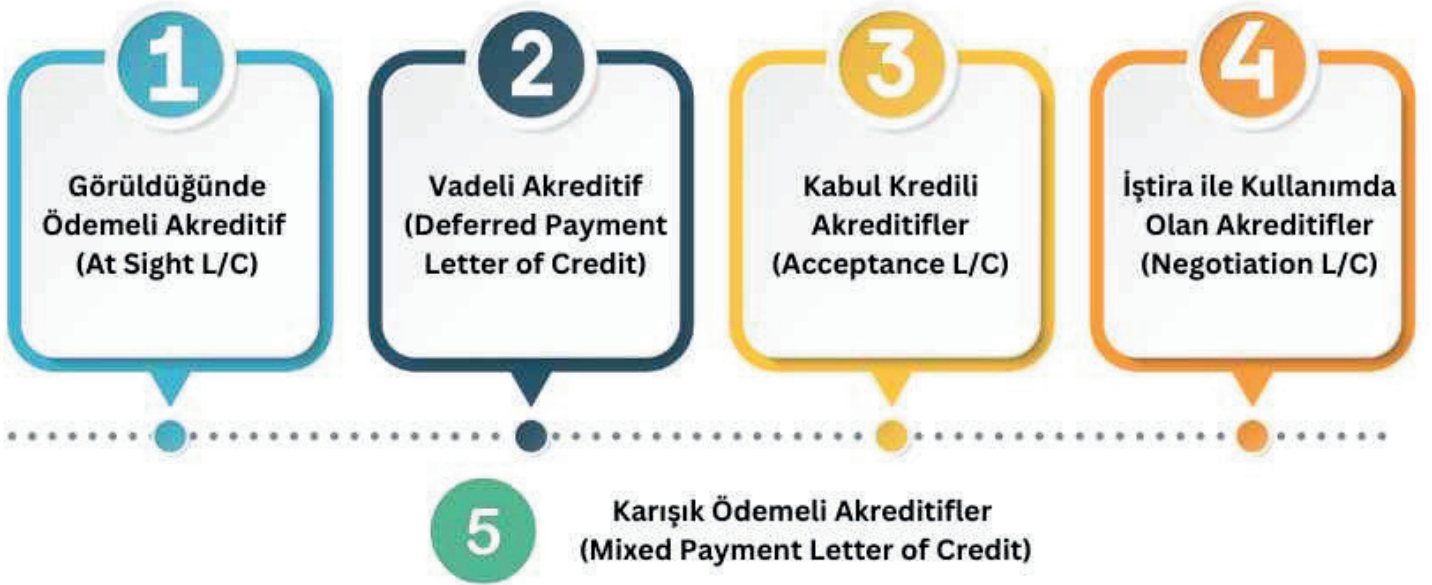
İştira ile kullanımda olan akreditiflerde poliçe kullanımı tercihe bağlıdır.

Yine ödeme görüldüğünde olabileceği gibi vadeli de olabilir.

Türkiye'deki bankalar genel olarak iç politikaları gereğince iştira yapmamaktadırlar.

[MT 700 swift mesajında](#) BY NEGOTIATION olarak kullanılır.

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler:

Karışık Ödemeli Akreditif (Mixed Payment Letter of Credit):

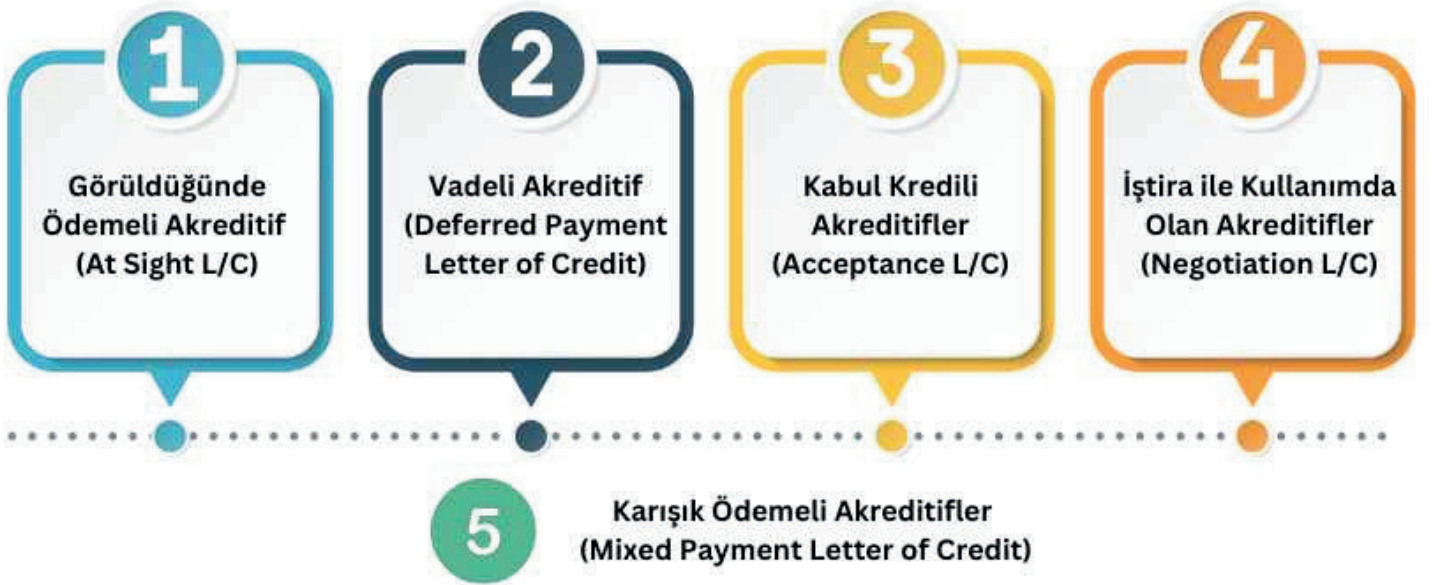
Birden fazla ödeme seçeneği aynı akreditifte kullanılırsa **Karışık Ödemeli Akreditifler** ortaya çıkmaktadır.

Piyasada **Red Clause** olarak adlandırılan akreditifler de aslında karışık ödemeli akreditif sınıfına dahildir.

Akreditif tutarının bir kısmı yükleme öncesi avans olarak, kalan tutar evrak karşılığında görüldüğünde ödenmeli olarak açılan akreditifler bu tip akreditiflere örnektir.

[MT 700 swift mesajında](#) BY MIXED PYMT olarak kullanılır.

Ödeme Şekli Açısından Akreditifler

akreditif.biz.tr
danışmanlık hizmetleri

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973

Özellikli Akreditifler

Devredilebilir Akreditif: (Transferable Letter of Credit):

Transfer edilebilir akreditif olarak da tanımlanabilen akreditif çeşididir.

Bir ihracat işleminde ihracatçının aynı zamanda üretici olmayıp alım satım işlemine aracılık eden aracı konumunda olduğu durumlarda kullanılmakta olan akreditif çeşitlerinden bir tanesidir.

Transfer edilebilir veya diğer ismi ile devredilebilir akreditifler, aracı ihracatçıların (**birinci lehtar**) kendi lehlerine açılmış olan akreditifleri, malları temin edecekleri kuruluş veya kuruluşlara (**ikinci lehtar**) devretmelerine olanak sağlamaktadırlar.

Devredilebilir akreditifte tek bir akreditif vardır. Aracı firma kendisine gelen ilk akreditifin bir kısmını üretici firmaya devretmektedir.

Back to Back Akreditif: (Back to Back Letter of Credit):

Back to Back akreditif işlemlerinde birbirinden bağımsız iki akreditif olur.

Aracı firma, kendi lehlerine açılan akreditif şartlarını aynen yansıtan fakat daha düşük tutarlı akreditifi üretici firmaya açtırmaktadır.

Rotatif Akreditif: (Revolving Letter of Credit):

İngilizcede "Revolving Letter of Credit" olarak tanımlanan Türkçe'de ise "rotatif akreditif" veya "yenilenebilen akreditif" olarak kullanılan bir akreditif türüdür.

Yenilenebilen akreditifler sürekli olarak aynı malın ticaretinin yapıldığı durumlarda kullanılabilir.

Çok nadir kullanılan bir akreditif türüdür.

Akreditif eřitleri Nelerdir?

EYLÜL 2024

Özgür Eker

Akreditif Danışmanlık ve Eğitim Hizmetleri

0 232 344 0 973